

Ligtenbergerveld NS-wandeloctocht

Beschrijving van de wandeloctocht

Inleiding

Het Wandelplatform-LAW heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandeloctochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De route Ligtenbergerveld loopt samen met een deel van het Marskramerpad (LAW 3, Bad Bentheim-Den Haag, 360 km). De wandeling gaat van station Rijssen naar station Holten en heeft een lengte van 16 of 18 km.

Horeca onderweg

In Rijssen zijn meerdere horecagelegenheden. Op zondagochtend is bijna alles gesloten. Tot 1,5 km voor het einde van de wandeling komt u verder geen gelegenheden meer tegen. Neemt u dus vooral zelf wat te eten en te drinken mee. Ongeveer 1,5 km voor het einde van de wandeling liggen 100 meter van de route af 'Woody's Pancakes & Steaks' (open di t/m zo vanaf 11 uur, nov t/m mrt ma en di gesloten. Vakanties en feestdagen alle dagen open), hotel-restaurant 't Losse Hoes' (open di t/m zo vanaf 10 uur/ okt-apr vanaf 11 uur), een kiosk (ijs, koffie, snacks) met midgetgolfbaan open wo/za/zo-middag tot 18 uur, jul en aug van 11-19 uur. 1 km voor het

station bevindt zich restaurant Hoog Holten, alle dagen open. Tegenover station Holten bevindt zich Grand Café De Biester (van november t/m maart op zondag gesloten). In het centrum van Holten zijn diverse, ook op zondag geopende horecagelegenheden.

Openbaar vervoer tussen wandeloctocht en station

U kunt de route circa 5 km inkorten door met buslijn 96 vanaf station Rijssen naar halte De Tol in Zuna te gaan. Deze bus rijdt van maandag t/m zaterdag om .00 en .30. U kunt de route na 9,5 km afbreken bij ANWB-paddestoel 20504 (zie tekst direct boven achtergrondinformatie 5) of de route hier beginnen. U neemt dan buslijn 54. Deze lijn rijdt tussen Rijssen en Holten. De bushalte (Ligtenberg) ligt echter ruim 2 km van de route verwijderd. Deze bus rijdt van maandag t/m zaterdag 1x per uur om .40 richting Holten en om .07 richting Rijssen. Ruim 1 km voor station Holten vertrekt vanaf de halte "Dierenwereld Piet Bos", alleen op zaterdag en zondag buslijn 58 naar station Holten, vertrek 1x per uur om .11. Bel voor nadere inlichtingen 9292 OV Reisinformatie 0900-9292 (€ 0,70 per minuut) of kijk op internet: www.9292ov.nl of www.syntus.nl.

① Station

In 1886 werd voor de Nederlandsche Lokaalspoorweg-Maatschappij een station in neoclassicistische stijl gebouwd. Neoclassicistisch wil zeggen dat er Griekse en Latijnse vormen en onderwerpen worden gebruikt. In 1912 werd een wachtkamer 3e klas bijgebouwd. Tot de aanleg van het spoor werden alle grondstoffen voor de fabricage van met name jute aangevoerd via de Regge.

② Rijssen

Uit de vondst van urnengrafheuvels en Romeinse munten blijkt dat hier reeds in het begin van onze jaartelling een nederzetting was. Niet zo verwonderlijk want de Rijsserberg, oorspronkelijk omgeven

door moerassen, bood bescherming. Bovendien was er een doorwaadbare plaats in de Regge. In 1243 kreeg Rijssen stadsrechten en werd omringd door een gracht en wallen, die gezien de vele plunderingen onvoldoende bescherming boden. De stad behield een agrarisch karakter: het vee graasde op de lage weiden, maar keerde 's avonds terug naar de stadsboerderijen. Later ontstond door de intensieve vlasteelt het ambacht van wever.

Er zijn 2 manieren om Rijssen te verlaten.

Toeristische route (2 km extra, totale lengte van de wandeling 18 km):

U kunt vanaf het station kiezen voor een aantrekkelijke 'toeristische' route om Rijssen te verlaten. U volgt vanaf het station het wit-rood gemarkeerde Marskramerpad. Op het kaartje is deze route ingetekend als hoofdroute.

De routebeschrijving van de toeristische route:

Vanaf het station loopt u rechtdoor naar het centrum van Rijssen, Boomkamp. Steeds rechtdoor. Op het plein linksaf winkelstraat in, Grotestraat. Op kruising rechtdoor, Wierdensestraat. Na 50 meter rechtsaf, parkeerplaats oversteken en rechtsaf, Oude Veemarkt. Einde P-plaats linksaf, Weverstraat. Einde Weverstraat rechtsaf, Hangerad. Tweede weg rechtsaf, Bloemstraat. Einde weg linksaf, Oosterhofweg. Op kruising met Parkstraat rechtdoor. Op splitsing rechtdoor, nog steeds Oosterhofweg. Op kruising linksaf, Kasteellaan. U loopt naar de toegangspoort van Havezathe De Oosterhof (tuin binnen de grachten is vrij toegankelijk).

Net vóór de poort van De Oosterhof linksaf, onverhard pad langs het water volgen. Met bocht mee naar rechts en ter hoogte van een houten ophaalbrug linksaf, bospad. Einde pad brug over. Voor kinderboerderij rechtsaf, Albertsdijk. Zijwegen negeren. Op kruising linksaf, Pelmolenweg. Na 200 meter gaat u rechtdoor en negeert

het eveneens wit-rood gemarkeerde Overijssels Havezatenpad, dat hier rechtsaf gaat. U passeert de te bezichtigen (ma t/m vr 10-17 uur) Pelmolen aan uw rechterhand. Aan het eind van de Pelmolenweg de Wierdensestraat oversteken en rechtsaf over de parallelweg. U vervolgt de tekst bij *.

Kortste route (totale lengte van de wandeling 16 km):

De korte route staat als stippellijn ingetekend op het kaartje en is gedurende 1 km gemarkeerd met wit-rode tekens met een NS-logo.

De routebeschrijving van de kortste route:

Uit het station komend gaat u linksaf, Stationsdwarsweg. U blijft deze weg volgen. Na 600 meter kruist u de Molendijk Zuid en gaat rechtdoor. Vlak voor een hoofdweg (Wierdensestraat) gaat u linksaf, een parallelweg (Wierdenseweg). Na circa 300 meter komt u op het wit-rood (zonder NS-logo) gemarkeerde Marskramerpad, dat u verder volgt. Onderstaande route vervolgen vanaf *.

*Bij de stoplichten de drukke Reggesingel oversteken. Bij Y-2990/5 rechtsaf. Via een brug de Regge oversteken. Na 200 m bij Y-68705/1 linksaf, Klokkendijk. Na circa 250 m spoorlijn oversteken. Circa 200 m voorbij de spoorwegovergang gaat u linksaf een onverhard pad op langs een houten hek. U komt uit bij de Regge, hier rechtsaf, een graspad op. De Regge (aan uw linkerhand) bijna 2 km volgen.

De Regge

Omdat vervoer over water lange tijd de makkelijkste weg was, werd het riviertje De Regge gebruikt voor de aanvoer van veel noodzakelijke levensbehoeften. Hiervoor werd de zogenaamde Enterse zomp gebruikt, een wendbare zeilschuit met weinig diepgang en een groot laadvermogen. Bij weinig wind kon de zomp door een man voortgetrokken worden. In 1930 werd de meanderende Regge gekanaliseerd.

 Op een asfaltweg (Zunaweg) linksaf de brug over de Regge oversteken. U gaat direct rechtsaf langs een picknicktafel en een houten hek een breed, onverhard pad op.

 De Regge opnieuw ruim 1,5 km volgen. U hebt het water nu aan uw rechterhand. Net voorbij vistrappen, bij een informatiebord van Waterschap Regge en Dinkel, linksaf een zandweg met fietsstrook volgen. Vóór de provinciale weg linksaf over het fietspad. Na 100 meter rechtsaf de provinciale weg (let op: drukke weg) oversteken en de Smalendijk oplopen. Op kruising linksaf, Beldmansweg en doorlopen tot het einde. U gaat hier rechtsaf, Blokkendijk.

4 **Ligtenbergerveld en Zunasche Heide**

Dit landschap wordt bepaald door de hoog gelegen stuwwallen enerzijds (70 meter+NAP) en het Reggedal anderzijds (8 meter +NAP). Zo'n hoogteverschil op korte afstand is voor Nederland vrij uniek. Het kwelwater van de heuvels komt hier terecht. Toen de heidevelden door de opmars van de kunstmest in onbruik raakten, werden gras, sloten en rechte lijnen de kenmerken van deze gebieden. Weidevogels als de grutto en de tureluur voelen zich hier thuis. Het is de bedoeling de Zunasche Heide aan te wijzen als natuurgebied en mogelijk te betrekken bij het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug.

 Na 200 meter bij huisnummer 4 wordt de weg onverhard. U vervolgt de Blokkendijk ruim 1 km rechtdoor. Aan het eind op de verharde weg linksaf, Schoneveldsweg. De eerste weg rechts nemen, Schepelweg, een zandweg. Aan het einde van de weg linksaf, een asfaltweg (Ligtenbergerdijk). Eerste weg (bij P-20503) rechtsaf, Lichtenbergerweg. U negeert de zijwegen en loopt door tot een haakse bocht naar links bij P-20504. Hier gaat u rechtsaf, Plaggenweg. Na 100 meter is de Plaggenweg onverhard met naast-

gelegen fietspad. (Als u bij P-20504 linksaf gaat, kunt u naar een ruim 2 kilometer verderop gelegen bushalte lopen om de route af te korten.)

5 **Plaggenweg**

Enkele eeuwen geleden lag hier een uitgestrekt heideveld, waar de boeren plaggen staken. De schapenmest werd in de stal, een zogenaamde potstal opgevangen en vermengd met de heideplaggen. Via de Plaggenweg werden de verrijkte plaggen naar het akkerland vervoerd om dit te bemesten. Na de introductie van kunstmest werden veel heidevelden opnieuw bebost voor de houtproductie.

 Op een kruising met de Sprokkelweg bij P-22269 rechtdoor de Plaggenweg vervolgen. Na ruim 1 km gaat u linksaf een zandweg op, Eekhoornweg. Op een kruising met de Vossenweg rechtdoor de Eekhoornweg vervolgen.

6 **Stuwwallen**

De Sallandse Heuvelrug, waarvan de Holterberg deel uitmaakt, is ontstaan door landijs vanuit Scandinavië. Een ijstong schoof door het IJsseldal en stuwde aan beide zijden de grond hoog op, zodat de Veluwe en de Sallandse Heuvelrug verrezen. Of zoals de legende gaat: vaderreus gaf zijn kinderen regelmatig opdrachten waar ze verstandiger van werden. Ook zijn jongste zoon moest eraan geloven: "Ga jij vandaag de Zuiderzee maar eens dempen". De zoon pakte vol goede moed een jutezak, schepte deze vol met zand en ging op weg. Doordat er een gat in de zak zat, verloor hij onderweg een hoop zand, waardoor de Sallandse Heuvelrug ontstond. Toen de zak een stuk lichter was geworden, ontdekte de reus wat hem overkomen was. Hij was zo boos, dat hij de zak in een keer leeg stortte: de Archemerberg.

 Bij P-23680 loopt u rechtdoor, richting Holten. U neemt 20 meter verderop het eerste pad rechtsaf. Dit gaat langs de begraafplaats.

7 Canadese begraafplaats

Dit is een van de drie begraafplaatsen in Nederland ter nagedachte-
nis van de gesneuvelde Canadese militairen in de Tweede Wereld-
oorlog. 1.355 Canadezen gevallen bij de bevrijding van Noord
Nederland zijn hier begraven. De andere twee Canadese begraaf-
plaatsen bevinden zich in Groesbeek en Bergen op Zoom. De 2.500
Gemenebest oorlogsbegraafplaatsen over de wereld zijn ontworpen
door vooraanstaande architecten. Mooie tuinen met veel groen en
kleurige, geurende bloemen moeten een vredige en rustige sfeer
geven. Op elke oorlogsbegraafplaats is een groot stenen Opofferings-
kruis met het bronzen zwaard van een kruisvaarder. Iedere dode
wordt individueel herdacht en er is geen onderscheid in rang of stand.

 Waar de brede zandweg rechtsaf gaat, volgt u een smal pad recht-
door het bos in. Aan het einde van het pad linksaf, steil omlaag.
Onderaan, rechtdoor, het bospad volgen. Uitgekomen op een
brede zandweg gaat u rechtsaf (Wullenbergweg). Op de kruising
bij P-23670 gaat u linksaf, Oude Hellendoornseweg. U verlaat hier
het Marskramerpad LAW 3 (dat rechtdoor gaat) en bevindt zich nu
op het eveneens wit-rood gemarkeerde Pieterpad LAW 9. (Als u bij
P-23670 circa 100 meter rechtdoor loopt, bereikt u diverse horeca-
en ontspanningsmogelijkheden en het natuurdiorama Holterberg).

8 Natuurdiorama Holterberg

In 1938 richtte Piet Bos, een groot natuurliefhebber en dierenvriend,
Natuurdiorama Holterberg op. Zijn doel was mensen dichterbij
de natuur te brengen door flora en fauna op een zo natuurlijk
mogelijke manier tentoon te stellen. Natuurdiorama Holterberg

toont meer dan 500 (opgezette) dieren. Openingstijden: ma t/m za
van 10-17 uur, zo vanaf 11 uur (van 1 nov-1 apr woe t/m zo geopend
van 11-17 uur). Voor schoolvakanties zie www.museumholterberg.nl.

 U volgt de Oude Hellendoornseweg en passeert P-23602 en P-21751.
Uiteindelijk verlaat de weg het bos en wordt een fraaie beukenlaan
in de richting van het station van Holten. Bij de laatste bomen
begint een pad, dat naar het station leidt.

9 Holten

Holten is van oorsprong een agrarisch dorp, waar veel melkvee en
varkens werden gehouden. De gemeenschappelijke grond rondom
Holten was ondergebracht in de Marke en werd beheerd door
markegenoten. De Holterenk (in andere streken es genoemd) is zo'n
oud stuk landbouwgrond. Bovendien lag Holten strategisch aan een
van de belangrijke handelsroutes naar Duitsland. De provinciale weg
Deventer-Holten werd rond 1800 bestraat en heette toen nog de
Oude Hannoverse weg.